وتاری سودانی لە لوتکەی ئاشتی قاهیرەی 2023دا

محەمەد شیاع سودانی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران ئەمە شەمە جەختیکردەوە کە عێراق بە توندی هەوڵەکانی چەککردنی کەرتی غەززە لە گەلەکەی ڕەتدەکاتەوە، ئەمەش ئاماژەیە بە ئەوەی عێراق دواناکەوێت لە پشکشکردنی هەر جۆرە هاوکارییەکی ئەگەری بە کەرتی غەززە. سەرۆك وەزیران لە وتارێکیدا لە لوتکەی ئاشتی قاهیرەی 2023دا بەپێی بەیاننامەیەکی نووسینگەی ڕاگەیاندنی خۆی وتی: گەلی فەلەستین بە ئامانجگرتنی خەڵکی مەدەنی لە کەمەگەی نیشتجێبوون و کەسا و نەخشخانەکاندا دەخرێنە ژێر پرسیەکی جینەسایدەوە،دەرکەوت کە کەمەکوژی نەخشخانەی (معەمەدانی) ڕووخساری ڕاستقینەی داگیرکاری زایۆنیستی نیشان دا و مەبەستکانی کە لە هەموو هەڵە سوورکان تێپەڕی. ئاماژەی بۆشدا: ئەوەی ڕووداوات جەنگی تۆواو کە بەکوشتنی خەڵکی بە دیفاع و سپاندنی گەمارۆیەکی خنکێنەر بەسەر ئەوەی لەژیانیان ماوەتەوە ،ئەستەم بووش وەنا بکرێت کە ڕژانە چی ڕووداوات لە دەندایەتی و کەمەوژی وناشتنی بەتاوانکان لەژێر دار وبەردی ماڵکانیان لەسەر زەوی یەکەم ئاوارەبوونیان لەرژانی نەکبە لە ساڵی 1948. جەختیشی لێوە کردەوە : کە ئەمە غەززە تاقیکردنەوەیەکی نوێ بە نەزمی جیهانی پێکدەهێنێت، کە چەندین جار شکستی هێناوە لە جبەجێکردنی بڕیاکانی مرۆڤایەتی و دادپەروەری و ئازادی کە داوای دەکات و فەلەستین شایەتحاڵەکی زیندووە بە ئەم

شکستە، ئاماژەی بۆشکرد کاتی ئەو هاتووە کەتایی بەم داگیرکارییە ڤاویە بهێنرێت و ئازارەکانی گەلی فەلەستین ئابگرین. سەرەك وەزیران لە درێژەی قسەکانیدا وتی: نادادپەروەری ئاشتیەکی بەردەوام بەرهەم ناهێنێت و هیچ ڕێگەیەك نییە بە گەیشتن بە ئاسایش و کەتاییهێنان بە توندوتیژی جگە لە لابردنی هەکارەکانی، دیارترینیان داگیرکاری و سیاسەتەکانی هاواردنی ڕێگەزییە و کە قەوارەی زایەنی بەردەوام لە پشتڵکردنی یاساکان، لەوانەش یاساکانی جەنگ، و ئەوەش کاریگەری لەسەر ئاسایشی نودەوەتی و بەاوبوونەوەی ململانەکان دەبێت لەسەر ئاستی ناوچەیی. ناوبراو ئاماژەی بۆدا : کە داگیرکاری بەردەوام لە پشتڵکردنی ڕەکەوتننامەی سەیەمی جنێف سەبارەت بە دیلەکانی جەنگ و ڕەکەوتننامەی چوارەم کە پارێزگاری لە خەڵکی مەدەنی لە ناوچە داگیرکراوەکان دابین دەکات، ئاماژەی بۆشکرد کە کیانەکەی زایەنی بەردەوام لە پشتڵکردنی پەیمانی نودەوەتی مافە مەدەنییەکان و جاڕنامەی جیهانی مافەکانی مرۆڤ، و زیاتر لە 78بڕیارنامەی ئەنجومەنی ئاسایش پەیوەست بەو پرسی فەلەستینی. ئاماژەی بۆشکرد : ئەگەر ڕەز لە بڕیارنامە نودەوەتییەکان بگیرایە و دەزگا نودەوەتییەکان بەرپرسیارەتی خۆیان لە ئەستە بگرتایە، پرسی فەلەستین نەدەگەیشتە ئەم هەلومەرجە کارەساتبارانە،عەراق بە توندی هەوڵەکانی چەکردنی کەرتی غەززە لە گەلەکەی ڕەتدەکاتەوە و هیچ بوارێك نییە بە چەکردنیی کەرتی غەززە، باسی نیشتەجێکردن دەکەن، یان دروستکردنی کەمپی پەنابەران و هیچ شوێنێك بە فەلەستینییەکان نییە جگە لە خاکەکەیان. سودانی جەختی لە پەویستی ئاگربەستی دەستبەجێ و کردنەوەی دەروازە سنووریەکان و ڕەگەدان بە چوونە ژوورەوەی یارمەتییە مرۆییەکان و کەرەستەی فریاگوزاری و دواتر کارکردن بە دەستبەرکردنی ئاوگەڕێکی سەلامەت و هەمەلایەنەی زیندانیان و دەستبەسەرکراوان، جەختی لەوە کردەوە کە پەویستە هەوڵەکان بدرێن بە ئەوەی گەمارەی کەرتی غەززە بە تەواوی هەڵبگیرێت بە ئەوەی دەنیابن لەوەی کارەساتێکە دووبارە نەبێتەوە. ناوبراو داوای دامەزراندنی سندوقێك بە پشتیوانی و ئاوەدانکردنەوەی کەرتی غەززەی کرد و عەراقیش دواناکەوێت لە پشکەشکردنی هاوکارییەکان ، جەختیشی لەوە کردەوە کە دەبێت هەوڵەکانی پرسی فەلەستین و هەوڵدان بە ناشتنی بوستەنرێت، و نەخێر مرۆڤ مافی ئاشتبوونەوە، سازشکردن، یان بەخشینی هەیە بەناوی گەلی فەلەستین، چونکە فەلەستینییەکان خاوەنی زەوی و پرسەکەن. ڕوونیشی کردەوە : کە شەرعیەتی نودەوەتی و لەگەڵ ئەوەشدا هەموو گەلانی ئازاد، هەشتا داوای دەوەتەکی فەلەستینی دەکات کە قودس پایتەختی خۆی بێت، نەك بە هەی نیشتەجێبوونەکانەوە لەت بکرێت، یان بەهەی پێینەوە و سیاسەتی برسیکردنەوە زەلیل بکرێت، و بەردەوامبوون لە پشتگوێخستنی مافە ڕەواکانی گەلی فەلەستین تەنیا توندوتیژی و توندەوی زیاتر بەرهەم دەهێنێت و ناسەقامگیری زیاتر لە ناوچەکە و جیهاندا بەرهەم دەهێنێت.